

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20 — v Ljubljani: Poljanska cesta 7.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inženirstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 2 vinarje 1 mm, visokosti šeststopenjske vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

„Il Piccolo“.

V Trstu pomenja izraz „Il Piccolo“ sploh časopis. Če kdo kaj čita v kateremsi budi časopisu reče, bral sem v „Piccolu“. V si drugi časopisi, pa najsibodo te ali one stranke, naj se gredo pri naivnem, samo po senzacijah hlatajočem tržačanu skriti.

Nas Slovence zanima pri tem eno samo a silno važno dejstvo, namreč to, da je ta čifutski, spekulativno vodjeni in urejevalni list, žal merodajen tudi za nas. Moramo mu slediti, ker kakor na Dunaju „Neue Freie Presse“, istotako odloča „Il Piccolo“ v Trstu da v celem Primorju smer v vseh političnih vprašanjih.

Ko bi bil ta „mangiaslavi“ vsaj v resnici dober, natančno informiran list, bi se dal nekako opravičevati, toda tako ... hm, kopija raznih večjih listov, v poročilih pa enostavno podružnica istih, to je in ostane „Il Piccolo“. Ko bi hotel namreč naročevati vsa ona „izvirna“ poročila bi se ga moralo tiskati vsaj parstotisoč, ker se list ne bi mogel drugače finančno vzdržati. Židu Mayerju bi se pa ne zljubilo izdajati pasivnega lista, zato mora imeti tako gradivo da ga neuko in v splošni naobrazbi silno zaostalo občinstvo sploh čita.

Se na nekaj nam je opozoriti našo javnost. Kadar namreč „Il Piccolo“ piše o laški zmagi, pravi „nostra vittoria“ če pripoveduje kaj o lepoti laškega kraljestva pravi: „nostre terre“, laški državni zbornici pravi „il nostro parlamento“, laškim posili junakom v Tripolisu pravi „nostri soldati“, nostri eroi, i. t. d., i. t. d.

Seveda, laška, od irredentizma upijana publika žre take oslarije, ter jih tudi plačuje, državni pravdnik pa, mesto da bi se postavil takemu počenjanju po robu, raje — sam te oslarije čita in prežvekuje. Sto stranjo te zadeve smo opravili.

Vse drugače resno pa moramo vzeti odločno, protislovansko stališče tega, žal še vedno močnega faktorja.

„Il Piccolo“ je pravi zločinec nad našim narodom, nad našimi rojaki. Koliko lažij, koliko zavijanj, zgodovinsko izpodbitih dejstev, denuncijacij, bojkotnih notic, organizacij direktnih pogromov na Slovence, in drugih zločinov nad našim ljudstvom je že zagrešil, tega, ne bi bilo mogoče sešteti, niti povrniti.

Stem, da „Il Piccolo“ svoje bralce navdušnje za vse kar je protislovanskega, s tem se pa pri svojih bralcih najbolj prikupi. Ako bi mi, Slovani, s svojim precej razvitim časopisjem jemali šilo za ognjilo, bi seveda vse to kmalu nehalo.

Pa kaj hočemo. Naš inteligent, ako le količkaj razume sladki jezik, ne vzame več v roke našega lista. Malim otrokom našega naroda, tu v Trstu, kakor v onih krajih ki meje z Italijani, se ne dajo v roko naši, v rodoljubnem duhu pisani časopisi, nego, pusti se jim na mizi že prečitan „Il Piccolo“, a to ima na tako mlado dušo silen upliv.

Rano predno se popije kavo, že je v hiši čifutski prerok, ki v svoji hidrofbiji ne pozna meje, slovenščine „Il Piccolo“.

O poldne, ko se obeduje, ni govora o drugem, nego o „Piccolu“, zvečer osveži slaboten spomin izjetih možganov večerna izdaja tega krvavega lista. In to v vseh družinah, bodisi slovanskih, bodisi laških.

In ako prinese „Il Piccolo“, še tako debelo laž, ki se pusti otipati, postane sakrosanktna resnica, kakor hitro jo je obelodanil „Il Piccolo“.

Temu duševnem zaslepljevanju našega naroda treba nujno odpomoči.

Predvsem je potrebno, da se naš narod emancipira vsaj toliko, da bo naročeval in odjemaval naše slovenske liste. Ne bi smelo biti niti enega doma brez vsaj enega dnevnika in par tedenskih listov. Toda kaj vidimo? Žal, sram nas je priznati, da se je v tem oziru zelo malo storilo, — pravzaprav nič. Dočim ima večina avstrijskih Lahov tako velik, (in čeprav nekako po strani) urejevalni list, nimamo mi Slovenci, ko nas je še enkrat toliko najmanj; borna, s finančnimi težkočami se boreča glasila. Temu so krivi naši ljudje sami. Morali bi naše liste naročevati, kot to delajo Lahji, da bi se zboljševali, ter nekoč dosegli vsaj kolikormogočo popolnost. Po listih ki jih ima kak narod, moremo presojevati njegovo moč.

Seveda naših listov nihče ne subvencionira, avstrijska vlada ne, ker ji itak ni všeč da izhajajo, drugih faktorjev pa tudi ni, ki bi podpirali naše liste.

Dočim dobiva „Il Piccolo“ podpore, subvencije in druge pripomočke k svojemu razvoju, ne dobi naše časopisje drugega, kot — konfiskacije.

Zato ni mogoče proti takim protislovanskim faktorjem kot je „Il Piccolo“ „L'Indipendente“, „L'Emancipazione“ in drugo, nikak boj, dokler redimo gada na svojih lastnih prsih.

Slovenci, ne naročajte drugih nego slovenske narodne liste, vse one ki biatiijo naš narod, ga gospodarsko uničujejo, zavrnite, ker ni lepo pljuvati v svojo lastno skledo.

„Il Piccolo“ pa naj bo prepričan, da bo njegova moč minila isti hip, ko odpre svoje oči naš razvijajoči se narod.

Jutrovci v pregnanstvu.

Pregnali so nas iz Ljubljane, ker so nam želeli smrt in so mislili, da takoj poginemo, ako bomo pregnani iz lepe in prijazne slovenske prestolnice ... In ni nas pregnala Schwarz-Finkova vlada, niso nas pregnali klerikalci in tudi Lauter ni tega storil, četudi imajo vsi ti dovolj vzroka sovržiti nas. Ne, pregnali so nas narodni in „napredni“ ljudje, ki bi se morali samo „Jutru“ zahvaliti, da so sploh kaj postali in da igrajo danes v javnosti ulogo, ki je gotovo ne bi igrali, ko bi se gledalo na njihove prav skromne zmožnosti.

Zapustiti smo morali lepo in prijazno Ljubljano, ali kdor bi mislil, da smo na njo tudi pozabili, se moti. Osamljeni, brez znancev, samotarimo že drugi dan v Trstu, ali prepričani smo, da se zbere okolu nas, iz Ljubljane pregnanih Jutrovcev prav kmalu vse ono, kar je v Trstu že do sedaj čutilo in se strinjalo z nami. Nepoznani smo opazovali v kavarnah ljudi, ki so z največjim zanimanjem jemali včerašnjo številko „Jutra“ v roke in izražali eden nasproti drugemu svoje veselje nad tem, da se je „Jutro“ preselilo v Trst.

Smo torej in tudi nismo pregnanci ker slovensko ljudstvo in vsi pošteno misleči Slovenci so v Trstu ravnotako na naši strani, kot v Ljubljani in drugod po Slovenskem in kmalu se tukaj udomačimo, ker med prijatelji se začne vsakdo kmalu čutiti domačega.

Mi, pregnani Jutrovci, postanemo na ta način zveza med Trstom in Ljubljano in dobro se bomo čutili v pregnanstvu, bolje kot med onimi intriganti in hinavci, ki so nas hoteli uničiti, pa so bili za to — preneumni. Za to nam nikdar ne zmanjka dobre volje, mi ostanemo tudi v pregnanstvu taki — kakor smo bili.

DNEVNE VESTI.

„Slovenec“ se oedijo sline po Trstu. Še vedno je Trst z okolico ona črna točka, o kateri se kaj radi razdihujejo naši ljubi klerikalci. Vse so podjarmili, povsod se klanjajo njihovemu diktatu, vsa Slovenija pada na kolena pred blagoslovljenim in maziljenim vodjo svetih tolpe, Sušteršičem, le Trst neče in neče slišati te edinozveličavne pesmi, namreč pesmi o krščanski politiki. Je pa tudi res čudno. Sam apostol Terseglav je hodil misijonarit, s Štefeto sta se v božjo čast in slavo pustila celo kamenjati v tedaj še brezverskih Ricmanjih, toda njuno mučenstvo je vzbudilo le pomilovanje pri vseh domačinih. Tudi takozvana gospodarska akcija klerikalnih kolovodij v Trstu, na čelu ji nunc Čok je sijajno falirala. Pri sv. Ivanu n. pr. je ves ogromen trud ki so ga imeli do cela brezpomembno preminul. Vstanovili so svoje „Čuke“, toda fantje niso dolgo vstrajali, ter so, ko so spoznali da je telovadba res koristna, pokazali čukarskemu gnezdu hrbet, ter vstopili v vrste „Sokolov“. Edino kar se jim še pokorava je Marijina družba, to glasovilo pribežališče raznih devic in devičnikov. Tam so seveda naša vse časti vredna dekleta, vendar le še vedno duševno uklenjena. Toda tudi tam se je počelo dani, a v kratkem, ko vsa zadeva dozori, pričakujemo več velezanimivih da celo pikantnih. Mi le želimo, da bi se tudi ona spametovala —

„Slovenec“ pa le naj stoka, češ niso vse organizacije pod enim krovom, da se treba odcepiti i. t. d.

Dokler stoji ta trden in značajan rod na tržaškem ne bo nič, gospoda ...

Mesta in trgi na Kranjskem v klerikalnih rokah. Letošnje občinske volitve po trgih in mestih na Kranjskem so prinesle za naprednjake na zunaj precej bitko razočaranje. Klerikalci so si osvojili par mest in trgov, kar zaznamujejo za velikanski uspeh. Nekaj resnice je na tem. Faktum je namreč, da je kranjska buržazija nesposobna in tudi prelena za delo, dočim so klerikalni kolovodje po mestih jako žilavi in demagoški. Napredujejo vsekakor klerikalci po mestih in trgih, toda svojim zmagam se imajo v prvi vrsti zahvaliti le nekaterim okoliščinam, posebno pa kmečkim volilcem, ki navadno odločujejo. Mestni in trški volilci, sami so večidel še vedno napredni in zato je klerikalno govorčenje, da so mesta in trgi za naprednjake zgubljeni, naravnost smešno. Naprednjakom se je treba le lotiti resnega dela in iz porazov bodo postale zopet zmage.

Na Valvazorjevem trgu v Ljubljani, tam na vogalu bivšega knežjega dvorca, je vedno kup sipine na trotoarju. Občina bi vendar morda lahko prisilila posestnika dotičnih razvalin, da se odpravi ona groblja ki kvari lepoto ljubljanskega mesta prav občutno. Tudi poleg Lontovža stoji še vedno podrtje izza potresa. Kak utis napravi neki vse to na tujca. Če bo Ljubljana tako napredovala, bo res kmalu — naprej prišla ...

Nevarne igrače. 13 letni Egidij Robla in njegov enakoletni brataneč, sta se včeraj predpoludne igrala z neko staro pištolo, o kateri pa nista vedela, da je nabasana. Nankrat je Egidijev brataneč sprožil pištolo, a obenem je Egidij Robla zavpil: strel iz pištole ga je bil, sicer le lahko ranil v palec leve roke. Egidija so spremili na zdravniško postajo, kjer je dobil najnujnejšo zdravniško pomoč.

Vzoren soprog. 26 letna Amalija Švagelj, stanojoča se svojim soprogom v ulici del Toro št. 6, je prišla včeraj opoldne na

zdravniško postajo, kjer je potožila, da jo je nje soprog za novo leto prav imenitno naklestil po hrbtu. Pokazala je zdravniku svojo grbo, na kateri je zdravnik konstatoval nekoliko vdarcov. Ženica je že šesti mesec v blagoslovljenem stanu.

Zadnja kuba v starem letu. 21 letna Katarina Drobež, stanujoča v ulici dello Lazareto vecchio, je predsinocnim ravno ob polnoči varila čaj, s katerim se običajno poslavljamo od starega leta ob prehodu v novo leto. Pri tem poslu se je reva tako oparila po desni roki, da je morala na zdravniško postajo, kjer ji je službujoči zdravnik nudil prvo zdravniško pomoč.

Našim cenjenim naročnikom in dopisnikom javljamo, da pošiljajo naročnino lahko naravnost na glavno upravo „Jutra“ v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20), ali pa na upravnništvo v Ljubljani. Dopisi naj se pošiljajo naravnost glavnemu uredništvu v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20.), lahko se pa pošlje o tudi našemu uredništvu v Ljubljani, kamor naj se obrača posebno ljubljansko občinstvo. **V Ljubljani se nahaja uredništvo in upravnništvo „Jutra“ na Poljanski cesti št. 7., I. nadstropje in ne več v „Učiteljski tiskarni“.**

Kaka ne sme biti duhovščina. Naša duhovščina je zadnja leta popolnoma opustila svojo misijo. Javnega političnega boja se menda duhovščina nikjer v Avstriji tako močno ne vdeležuje kakor ravno med nami Slovenci, ker je vera danes za našo duhovščino samo agitačno sredstvo proti političnim nasprotnikom, sicer pa deveta briga. Duhovščina je našega kmeta že tako zastrepila, da v svojem političnem nasprotniku ne vidi več svojega bližnjega, ampak smrtnega sovražnika, katerega treba uničiti najsibo že na ta ali oni način. „Slovenec“ sam zatrjuje, da nikakor ne zadostuje, če izvršuje, duhovnik samo svojo cerkveno misijo. On odločno zahteva, da postane duhovnik v svoji župniji tudi duša klerikalnega gibanja, to je, držati mora ljudstvo v temi in zmoti. Klerikalci so sicer na ta način dosegli velikanske vspehe, toda veliko vprašanje je, če bodo trajni. Vse kaže, da bo steber klerikalizma, to je duhovščina, dovedle klerikalce tudi do propada, kakor jih je privedla do viška. In ta proces se že polagoma izvršuje.

Dela v tržaškem pristanišču in na obrežju, ki jih je provzročil zadnji veliki vihar v septembru, ko je potonilo več ladij, in ko se je vdrlo novo obrežje, napredujejo zelo počasi, tako da trpi vsled te počasnosti v veliki meri tudi promet. Pri tej priliki se je izkazalo za nič vse delo, ki ga je izvršila konkurenčna tvrdka Faccononi. Namesto da bi se bilo oddalo delo domačim tvrdkam so šli milijoni v Italijo, a vsak vihar nam bo razrušil nabrežje, ker je ves fundament za nič, stavljen na blato. To se je pokazalo

tudi že za časa zidanja pomola Sanità ki je bil krivenčast kot ubita kača, ter so ga morali popravljati in krpati. Tak protekcijonizem tujcev se vedno mašnje, žal da trpimo vso škodo le mi davkoplačevalci in pa promet in trgovina, vsled tega pa tudi delavstvo, ker če je oviran promet ni posla za delavstvo. Srečna, trikrat srečna Av-st...

Dobila jih je mesto svojega soproga. Ko je včeraj predpoludne Urška Poropat videla, da se nje soprog prepira združina dvema, njemu enakima individuima, je takoj prihitela na pomoč svojemu možu; a pri tem je skupila takšno, da je morala na zdravniško postajo, kjer je zdravnik konstatoval, da je dobila prekrasen vdarec s pestjo nad levnim očesom, kjer ji je vsled tega vdarca zrasla veleizborna češplja.

Radi preselitve iz Ljubljane v Trst v drugo tiskarno ni mogla iziti prva letošnja številka „Jutra“ pravočasno, posebno ker je bil še pondeljek, ko se začenja radi nedeljskega počitka pozneje delati. Pravi čudež je, da je včerajšnja številka sploh izšla, ako se pomisli, da se je še-le v pretekli petek sklenil dogovor s tiskarno glede tiska. V bodoče tega seveda, ne bo, list bodo dobivali naši čitatelji pravočasno v roke. Včerajšnja številka iz istih vzrokov niti glede vsebine ni bila in ni mogla biti taka, kakor bi morala biti, ker ni lahka reč pisati za list v Trstu in v Ljubljani, dokler se vse ne uredi. V par dnevih bo ves redakcijski in administrativni aparat funkcioniral normalno in „Jutrovi“ pristaši bodo s svojim listom vedno bolj zadovoljni že zato, ker imamo uredništva v dveh največjih slovenskih centrih, v Ljubljani in Trstu in homo imeli vedno dobra, hitra in zanesljiva poročila iz vseh slovenskih krajev.

Naša dosedanje cenj, inserente in one, ki do danes še niso inserirali v „Jutru“ opozarjamo v njihovem lastnem interesu na veliko vrednost inseriranja v „Jutru“, ki je danes najbolj razširjen slovenski dnevnik, posebno pa še zato, ker je močno razširjen in v najširših ljudskih slojih zelo priljubljen v dveh največjih naših mestih Ljubljani in Trstu.

Kaj hočejo in kaj nameravajo daničarji, t. j. Ribnikarjevi in Dimnikovi pristaši? Tako se povprašujejo ljudje po Ljubljani, mi pa to vemo in zato pravimo že danes: ne bo dolgo trajalo in — narodno napredne stranke ne bo več na Slovenskem, ako bo „Daničar“ dolgo izhajal. Trdimo to zato, ker so nam načrti Adolfa Ribnikarja in peščice njegovih somišljenikov prav dobro znani. Nas to sicer vse skupaj nič ne briga, ali škoda bi bila vendar velika, ako se razbije že itak slaba narodno-napredna stranka in razbijati znajo Ribnikarjevci prav dobro in le škoda je, da ne znajo tako dobro — zidati.

Prestavimo se za par trenutkov v Pariz, v bedno, žalostno stanovanje nedaleč od Tempa. Slaba postelja je v njem. Brle-nje trske razsvetljuje za silo to revščino. Na postelji leži mlada ženska v vročici. Mož orjaške postave sedi v kotu. Nad posteljo se sklanja druga ženska. Možu je ime ječar Ilj. In ženska je Marjeta, njegova žena.

Ura je nekaj čez enajsto. Bolnica — ali boljše, ranjenka — se dvigne mahoma v svoji postelji. Oči ji zablodijo kdovekam. Poteze ji okamenijo. Zdi se, da prisluškuje... da posluša!... Naenkrat zakriči s presunljivim glasom Marjeta mrmra preplašene besede in jo izkuša položiti nazaj. Zaman: telo ranjeniku je odrevenelo v silnem krču. To ni več človeško bitje; to je mrtmornat kip. Ranjenka sklepa roke, skrmli v polumrak in posluša! Naenkrat pa se zvrne vznok, brez krika, brez vzdihla. Podobna je mrliču. Marjeta se obrne k ječarju, ki trepeče po vsem životu.

„Ali je mrtva?“ vpraša orjak.

„Ne. Sreče bje. Toda...“

„Toda?“

Marjeta prebledi, vzdrhti in odgovori z zamolklim glasom:

„Duša se še ni vrnila vanjo...“

Računskih listkov Ciril-Metodove družbe se dobi v Trstu v malokaterem lokalu. Tega se, seveda ne more zahtevati in pričakovati je, da bi bilo v tem oziru v Trstu tako kot v kakem čisto slovenskem kraju, ali slovenski tržaški gostilničarji bi morali imeti računске listke Ciril-Metodove družbe vsaj v rezervi vedno, ako jih ravno zahteva kak slovenski gost.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani zna biti nasproti svojim dolžnikom do skrajnosti brezobzirna, kar se je pokazalo ravno pri „Jutru“ in zato bi ji iz srca privoščili, da bi bili tudi njeni upniki nasproti nji ravno tako brezobzirni, ker tudi ona je zadolžena — in še kako in ako bodo njeni upniki zahtevali plačilo, se ne bo mogla niti pritoževati nič, ker jim je dala sama — „dober“ zgled.

So razumeli? Ko se je uredništvo in uprava „Jutra“ selila iz prejšnjih svojih prostorov v „Učit. tiskarno“, smo pobrali tudi vse originale naših lepih karikatur, ki so bili pribiti na stenah. Samo eno karikaturu smo pustili na zidu, ki prikazuje — koritarje. Radovedni smo res, ako so „Daničarji“, ki so potem zasedli one prostore, to razumeli. Preveč ne verujemo in to, ker nimamo posebno dobrega mnenja o daničarski pameti.

Radi tehničnih ovir smo morali zmanjšati obliko lista, zato smo pa tudi znižali ceno. Manjša oblika je pa tudi pripravnejša za priloge, ki postanejo v kratkem redne.

Razne vesti.

* **Umore.** V Sarajevu je 19 letni Ljubavič ubil svojega prijatelja Pronovića s sekuro, nakar je izvršil samomor. Vzrok nesrečne ljubezne in ljubosumnosti — V Igercu na šlezijski meji je posestnikov sin Stablewski zastupil svoje stariše in dve sestri. Premoženje, vnesku 20.000 kron je izgrabil in nato zbežal v Ameriko.

* **Tragedija v mestni ubožnici.** Iz Rima se poroča V Bologni se je v mestni ubožnici med dvema ubožcema odigrala strašna tragedija. 82 letni Romagnoli je bil že dalje časa jezen na nekega svojega kolego. V soboto ga je nenadoma napadel in zadavil, nakar se je brez vsakih skrbi vlegel v posteljo. Naslednjega dne jutraj so ga aretirali in odvedli v zapor.

* **Roparski umor.** V Emsdorfu pri Steyerju so v soboto odkrili v gostilni Josipa Kimbacherja strašen umor. Zrtev umora je bil 73 letni krošnjar Josip ognič iz Kočevja. Ognič je imel zamašena usta in razsekano glavo. O zločincu ni nikakoga sledu.

V kardinalski palači tournonski, v sobi kjer spi dauphin francoski svoje mirno spanje, je govoril Nostradamus v svojih mislih, naslanjaje glavo v dlani, nepremičen, kakor da je okamenel. In take so bile njegove besede:

„Kje si? Kako da te iščem že dva meseca, pa te ne morem najti? Ali bežiš pred mano, Marija! Ali ne čutiš, ali ne razumeš, da je ljubezen zmagalaov mojem srcu?“

Mladi mož je vztrepetal. Nato je nadaljeval svojo zarotbo.

„Poslušaj Marija! Tisto noč, ko sem ti odpustil, tisto noč, ko sem ležal na tleh v svoji ječi, krvaveč na duši in na telesu, in ti klical svojo ljubezen in svo e odpuščanje, se mi mati ni prikazala! Ona ni vstala iz svojega groba, da me opomini moje strašne prisege! Ni me prišla opominjati, da naj preganjam Croixmartovo kcer s svojim sovraštvom... Marija, Marija! Takrat sem jo razumel! Croixmartova, ti si nosila po nedolžnem to prokleto ime! Marija, bila si zgolj nezavedno opodje, s katerim je usoda udarila mojo mater!... Marija, odpušcam ti! Ljubim te Marija! Oh, poslušaj me! Marija rotim te! Rotim te! Kjerkoli si, hočem da slišiš moj klic! Klic svojega ljubimca! Svojega soproga! Hočem, da prideš k meni, živa ali mrtva!“

LISTEK.

Nostradamus.

Šesto poglavje.

Pot k Skrivnosti.

„O polnoči torej!“ je dejal Dauphin.

„Da, o polnoči. Kaj pomeni ura čakanja, ko bi bili drugače že mrtvi!“

„Da. In doslej spite; potrebno je.“

Sila Nostradamovega pogleda je uspalvala Dauphina na mestu. Z zastajajočim glasom je zajecjal:

„Spal bom... makedar če se ne prebupim nikdar več... Izročam se vam... ker čutim, da spričo vaše izginja moja volja...“

Njegove oči so se zaprle. Nostradamus je poslušal nekaj minut njegovo umerjeno, mirno sopenje. Nato je počasi spustil glavo med dlani. Učenjaški um je utihnil v njegovi glavi; ostalo je zgolj trpljenje nesrečnega človeka... Z vzdihom neskončne bridkosti je zaklical:

„Marija!“

Poklical je. Njegove poteze so okamenele. Na čelu se mu je pojavil znoj nečloveškega napora. Poklical je še enkrat:

„Marija!“

* **Na Poljskem** je v mestu Zajerze zgorel neki velik mlin. V požaru je poginilo dvoje mlinarjevih otrok. Tretje dete je rešil poročnik Waler iz plamena. Pri tem je pa dobil težke opekline. Tudi mlinar je težko ranjen.

* **Prijet slepar.** Lansko leto je otvoril 26 letni trgovec Kober na Dunaju večjo trgovino, ter si potom kredita izmamil od raznih tovarn velike množine blaga. Blago je potem za slepo ceno razpečal, nato pa izginil brez sledu. Šele poslednji čas se je posrečilo prijati ga, in to v Draždanih. Izročilo se ga je oblastem.

* **Strahovito zastrupljenje v Berlinu,** ki je zahtevalo do sedaj skoro stotino mrtvecev in nad dvesto obolelih, v ubožnem prenočevališču, je zakrivila neka tovarna z likerji, katerim je bil primešan mentol-alkohol. Ravnatelja tovarne so zaprli. Vsi ostali bolniki nad 180 po številu so v obupnem boju s smrtjo. Revščina v borbi s kapitalizmom. Nekateri oboleli so bili že tri dni brez vsake hrane, naker so izpili male količine onih likerjevo, zato so oboleli. Sanitarne oblasti so se trudile ublažiti strašne posledice tega zastrupljenja, vendar brezuspešno. Zdravniki so več dni ugibali, a šele včeraj se jim je posrečilo dognati vzrok zastrupljenja.

* **Poroka nadvojvodinje Izabele** z bavarškim princem Jurjem bo v marcu. Španska kraljevska dvojica pride v svate, ter ostane nekaj dni na gradu nadvojvode Friderika. Bo že zopet treba skrbeti za dobro kosilo.

* **Princregentu Lintpoldu** je zdravstveno stanje krenulo na bolje.

* **V Parizu** imajo zopet svetoven škandalen proces. Proti uredniku lista „Lanterne“ je uvedeno kazensko postopanje zaradi spolne zlorabe nedoraslih deklic in dečkov. Orgije je izvrševala večja družba med seboj v navzočnosti teh otrok. Tudi matere so same sovodile svoje otroke k tem svinjarjam. Vsekakor ostudno.

* **Povodnji.** Z Bavarske prihajajo poročila, da je na več krajih preplavila povodenj vsled silnega deževja. Reka Majn je prestopila bregove, ter napravila ogromno škodo.

* **Nemška državna uprava** se pogaja za nakup zrakoplova „La ville de Bruxelles“.

* **Potoneel parnik.** Blizu Revala je potonil parnik „Man“. Od vse posadke se je rešil samo en mornar, 24 mož je utonilo.

* **Obletnica potresa v Messin.** Dne 31. decembra je bila zopet obletnica strašnega potresa v Messini, ki je kakor znano, uničil vse mesto.

* **Maščevanje uslužbenke.** Pri Lublinu je nenadoma obolela za zastrupljenjem vsa družina posestnika Jablonskega. Pri kosilu je družina vživala ribe. Kar naenkrat postane Jablonskemu in otrokom silno slabo. V par minutah so ležali vsi mrtvi na tleh. Preiskava je dognala, da je domača uslužbenka

ribe zastrupila, da se maščuje nad Jablonskim radi tega, ker ji je odpovedal službo. Uslužbenko so takoj aretirali.

* **Finančni minister defraudant in morilec.** „Kölnische Zeitung“ poroča iz San Dominga: Finančni minister državnice San Dominga je obdolžen, da je umoril predsednika Caceresa. Vrh tega je osumljen tudi raznih poneverjenj, katerim je prišel na sled umorjeni predsednik republike. Ker je Caceres odredil obširno preiskavo, se je finančni minister tega ustrašil, da ga je umoril in nato zbežal v poslaništvo na Haiti.

* **Proti jezuitom na Bavarskem.** Bavarski naučni minister je izdal poseben dekret glede delovanja jezuitov, ki je pa še dosej tajen. Kakor se zatrjuje, bo moč jezuitov precej omejena. Vodstvo duhovnih vaj in razna cerkvena predavanja jim bodo strogo prepovedana.

Med kazenskimi paragrafi.

Zakonolomstvo.

V. C. brodolastnik se je pred kakimi 6 leti poročil s Celestino, rojeno M. Zakon je bil zelo nesrečen, dasiravno so ga osrečevali otroci, ki jih je bilo 3. No' eden teh otrok je umrl, a dva sta ostala.

Predlanskega leta, to je l. 1910, je pa g. C. zbolel, in sicer kakor trdi on, vsled duševnih in fizičnih trpljenj, ki je moral prestatiti od strani svoje soproge. Moral je vsled tega iz Trsta, da spremeni zrak. In o tej priliki je spoznal svojo svakinjo S. M.

Ker se mu je ta poslednja pokazala bolj blaga, nego njegova lastna in zakonita soproga, se je V. C. zaljubil vanjo.

Vsled pri svoji soprogi pretrpljenih muk, je V. C. zahteval ločitev zakona, ktero je tudi sodnijskim potom dosegel na kar sta se nastanila skupaj on in sestra njegove soproge, gospodična S. M. Iz te združitve se je rodil otrok.

Tej ljubezenski idili je pa prerezala, oziroma skušala prerezati nit, seproga g. V. C. s tem, da se proti svojemu soprogu in proti svoji sestri vložila kazensko ovadbo radi zakonolomstva v smislu § 502 kaz. zakonika. Tozadevna razprava se je vršila v Trstu minole sobote pred okrajnim sodnikom dr. Segnanom.

Obtožiteljico je zastopal dr. Pangrazi, a obe obtoženke je branil dr. Josip Mandić.

Sodnik dr. Segnan se je trudil celo uro, da bi pripravil obe stranki do mirne poravnave. Ker je pa obtožiteljica stavila za poravnavo take pogoje, da jih nista mogla obtoženka vsprejeti, je sodnik nadaljeval razpravo. Zaslišal je pričjo Leonillo Dusati, ki je materijelno potrdila zakonolomstvo. Na to je pa sodnik zaslišal obtožiteljico in oba obtoženca. Ker se je pa obtoženec V. C. preveč drastično izražal, je dr. Pangrazi kot zastopnik

obtožiteljice proti temu protestiral in grozil, da zapusti sodno dvorano, če obtoženec ne odneha se svojimi napadi proti obtožiteljici.

Dr. Mandić je reagiral proti tem protestom, na kar je sodnik dovolil obtožencu, da je dovršil pripovedovanje o duševnih in fizičnih trpljenjih, ki jih je moral prestatiti na strani svoje soproge.

Branitelj dr. Mandić je predlagal 22 prič ki bi povedale razne okolnosti, ki odvezajo dejanju kaznivost. Sodnik je pa ta predlog odklonil.

Zastopnik obtožiteljice dr. Pangrazi je na to predlagal, da se oba obtoženca prizna krivim pregreška v smislu § 502 kaz. zak. in da se ju najstrožje kaznuje.

Dr. Mandić je pa v svojem obrambnem govoru, navedši najnovejše auktorje, in med temi tudi Fingerja, trdil, posebno na podlagi tega poslednjega, da se sploh ne more govoriti o zakonolomstvu, kjer zakona ni več bilo: kajti V. C. je bil že pred činom, o katerem se sodi, sodnim potom ločen od svoje soproge C. V.

Na to je pa sodnik dr. Segnan proglašil razsodbo, s katero je obsodil obtoženca V. C. na 2 letno, a obtoženko S. M. z ozirom na to, da je zagrešila prestopek zakonolomstva na škodo svoje rodne sestre, na tri tedne zapora.

Slovensko gledališče v Trstu.

V „Narodnem Domu“ so dali danes popoldne ob primerno dobri udeležbi „Vihar“. Igra je tekla bolj gladko, ter so nekatere moči naravnost frapirale s svojo izbornjo igro. Zvečer se je pela opereta „Punčka“ ob razprodani hiši. Opažalo se je, da opereta stalno napreduje. Seveda vpliva mnogo na igralce — polna dvorana.

O. Bernatovič.

Največja zaloga izdelanih oblek. Solidna postrežba. Priznana nizke cene. Ljubljana-Mestni trg.

Več hiš z gostilnami po jako ugodnih cenah. — Natančna pojasnila pri

F. MATELICO

LJUBLJANA — ŠKOFJA ULICA.

Kdor išče ali oddaja kako službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

P. n. gostom, prijateljem in znancem ključeva srečno in veselo novo leto!

Pri tej priliki se vsem posetnikom hotela „Bellevue“ za izkazano zaupanje ob času najinega vodstva najprisrčneje zahvaljujeva, ter prosiva za nadaljno naklojenost najini restavraciji v Ljubljani Sodna ulica 6.

Z udanim spoštovanjem
Avugustin in Poldka Zajec.

Izdavatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut.
Tiska Tiskarna Dolenc (Frangjolić) v Trstu.

Živa ali mrtva! . . .

Smeli duh. Nostradama je hotel torej premagati daljavo in smrt? Ali ga je nemara popadla hipna blaznost obupa? Ali je izkušal prodreti v globoke tajnosti, ki jih nikdar ni spoznal človeški um? Ali se je spuščal zares v vrtoglavo brezdnost magnetizma? Naša naloga ni, odgovarjati na ta vprašanja, odgovarjala pa bodo pomalem prihodnja poglavja naše povesti . . .

Tragično molčanje je vladalo v tej sobi, kjer je spal Dauphin francoski nemara poslednjič spanje svojega življenja. Polagoma je minula napovedana ura. Udarilo je polnoči!

In še tisti trenotek se je zbuil Dauphin Franc, dvignil se krčevito, iztegnil roke, kakor da hče odriniti kdove kaj in se zvrnil s strašnim krikom nazaj na svoje blazine. Ta žalostni krik je predramil Nostradama in ga siloma prestavil iz krajev njegovih čudnih misli zopet v vidni, prijemljivi svet resničnosti. Zdelo se je, da mu polje v duši brezbržno morje obupa. Z drhtečimi ustnicami je zamrmral sam pri sebi:

„Ni je bilo k meni! . . . Kaj naju loči? In kdo je kriv?“

Nov krik iz Dauphinovih ust ga je privabil k postelji. Učenjak je zavladal v njem

nad srčno bolestjo. Sklonil se je nad princem, ki je ječal z izbuljenimi očmi in peno na ustnicah.

„Čas je zdaj“ je zamrmral Nostradamus sočutno. „Otmimo še to človeško stvar; morda mi bodo sli nevidnih sil potem prijaznejši.“

„Stopil je k mizi, da vzame stekleničico. Ta hip pa je Franc zarjul:

„Ona je tukaj! Stopila je v sobo; tukaj je! Na pomoč! Ne zapustite me!“

Nostradamus je skočil k postelji; v roki je držal rešilno stekleničico s protistrupom, ki ga je bil sestavljal s toliko skrbjo.

„Ona je tu!“

„Delirij!“ je zamrmral Nostradamus in odmašil stekleničico, da izlije njeno tekočino v Franceva usta. Naenkrat pa je vztrepetal do dna svoje duše.

„Delirij?“ je povzel. „Morda se mu pa ne blede: morda vidi v resnici prikazen!“

Zamašil je stekleničico. Mrtvaška bledest mu je pokrila obraz. Prijel je Franca za roko in ga vprašal s tistim čudnim, kovinskim zvokom glasu, ki mu je bil lasten v nekaterih trenotjih:

„Kdo je tu? Kdo je stopil v sobo?“

In Franc je odgovoril z zamirajočim glasom:

„Ona, ki ste jo klicali! . . .“

Kmetska posojilnica

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4

1/0
2/0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih

jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.

Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

40

**klavirjev in
harmonijev**

dvornih tvrdk:

Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörügl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik
na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event.
falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18.—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Viole od 5 K naprej. —
Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uglaševanja in popravila
vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in
učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana — Kongresni trg št. 15.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna
tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Sprejema zavarovanje člove-
škega življenja po najrazno-
vrstnejših kombinacijah pod
tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Ves čisti dobiček se razde-
luje zavarovancem; dosedaj
se ga je izplačalo K 2.495.719

„SLAVIJA“

⇒ vzajemno zavarovalna banka v Pragi ⇐

Reserve in fendi K 54.000.000. — Izplačane odškodnine in kapitalije
K 109.356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi
slovansko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premi-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. Zavaruje
proti tatvini, razbitju, ogledal
in okenskih plošč.
Škode ocenjuje takoj in naj-
kulantneje. — Uživa najbo-
ljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne
in občnokoristne namene.

Del. glavica
K. 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K. 800.000

Stritarjeva ulica št. 2 (lastna hiša)

Promese za ližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26.—

Promese srečk za uravnavo Donave a K 16.—

Promese ljubljanskih srečk a K 10.—

Promese zemljiških srečk II. em. a K 6.—

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Glavni dobiček K 300.000.—.

Glavni dobiček K 120.000.—.

Glavni dobiček K 50.000.—.

Glavni dobiček K 100.000.—.

Vse 4 promese skupaj K 56.—

Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.